

FRIE GRUNDSKOLERS FÆLLESRÅD

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
att. fuldmægtig Hanne Traberg
Institutionspolitisk kontor II
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K.

København, den 12. september 2006

**Vedr. Høring over udkast til Lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v.
(Fremrykket anmeldelsesfrist og forenkling af tilskudsadministration)**

Frie Grundskolers Fællesråd takker for den fremsendte høring.

Vi vedlægger bemærkninger fra skoleforeningen *Lilleskolerne*, der foreslår at det bør være muligt at indbetale anmeldelsesdeposita i to rater.

Herudover har vi ingen bemærkninger til selve lovforslaget.

Vi finder det imidlertid uheldigt, at lovforslagets bemærkninger indledningsvis (om *Lovforslagets baggrund* andet afsnit) er formuleret således, at det gøres suspækt, at forældre opretter en fri grundskole på baggrund af en kommunal skolenedlæggelse. Enhver kommune må påregne, at der kan komme en folkelig reaktion på en skolenedlæggelse, fordi der lokalt kan være et meget stort ønske om at bevare et skoletilbud i børnenes nærmiljø. Det er således op til en kommune at kalkulere denne mulighed ved en skolenedlæggelse. Det kan ikke være rigtigt at den engagerede og initiativrige forældre, der iagttager sine demokratiske og lovgivningsmæssige muligheder, skal udsættes for mistænkeliggørelse.

Endvidere kan det følgende afsnit (om *Lovforslaget baggrund* tredje afsnit) læses som om der med dette lovforslag pålægges kommunerne et nyt bidrag til betaling for elever i den fri grundskole. Det ikke er tilfældet, og vi finder derfor afsnittet unødigt politiserende snarere end vejledende og oplysende.

Med venlig hilsen

Per Kristensen, formand

Vedlagt: Bemærkninger fra *Lilleskolerne*

Frie Grundskolers Fællesråd
Ny Kongensgade 10, 1.
1472 København K

7. september 2006

Vedr.: Forslag til ændring af friskoleloven – fremrykket anmeldelsesfrist

Tak for tilsendte høringsskrivelse. Lilleskolerne har følgende bemærkninger og forslag til Undervisningsministeriets udkast af 7. september 2006.

Forslaget indebærer principielt en indskrænkning af skolefriheden, idet forslaget medfører at initiativtagerne til en ny skole skal vurdere interessen for den nye skole langt tidligere end hidtil. Det fremgår af forslaget, at begrundelsen for denne indskrænkning er at modvirke at nedlagte kommuneskoler genopstår som frie grundskoler. Det er særdeles beklageligt, at skolefriheden indskrænkes på dette grundlag.

Beklagelsen klinger lidt hult, når man kan konstatere, at kommunerne selv medvirker til at nedlagte kommuneskoler genopstår som frie grundskoler i og med kommunerne ofte har overdraget den nedlagte kommuneskoles bygninger til den nye frie grundskole. Det er kommunen næppe forpligtet til. Netop derfor hilser vi med tilfredshed, at der er tale om et lovforslag i Folketinget – og ikke blot en ændring af tilskudsbekendtgørelsen.

Vi har med tilfredshed noteret os at Undervisningsministeren skal fastsætte regler om depositum, herunder dets størrelse, tilbagebetaling og fortabelse.

Lilleskolerne foreslår, at denne bemyndigelse i loven også skal give ministeren mulighed for, at dele depositummet i 2 rater. Herved kan man understøtte antagelsen, som anføres i punkt 4, næstsidste afsnit, i bemærkningerne, om at skoleoprettelser, der sker uafhængigt af kommunale skolelukning, kun vil blive berørt i begrænset omfang.

Lilleskolerne foreslår, at første rate pr. 15. august i kalenderåret forud for skolens start fastsættes til 10.000 kr. mens anden rate fastsættes til 25.000 kr. til indbetaling senest 1. februar i kalenderåret hvor skolen skal starte.

Venlig hilsen

Torben Berg

Peter Højgaard Pedersen

Undervisningsministeriet
Institutionspolitisk Kontor II
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K.

Friskolernes Kontor

Prices Havevej 11
5600 Faaborg

Telefon 62 61 30 13
Telefax 62 61 39 11

df@friskoler.dk
www.friskoler.dk

Giro 828-2218

13.09.06

Journal: 812/2

Høring over forslag til Lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v.

Lovforslaget fremsættes med henblik på udmøntning af aftalen mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om den kommunale økonomi for 2007 og følgende år. Forslaget fremrykker anmeldelsesfristen for en ny friskole fra den 1. februar til den 15. august forud for et nyt skoleår.

Dansk Friskoleforening kan selvsagt ikke støtte et forslag, som kun giver mening, hvis kommunerne bevidst fører borgerne i et skoledistrikt bag lyset, så det først bliver offentligt kendt efter den 15. august, hvis kommunen ønsker at nedlægge en folkeskole. Det er Dansk Friskoleforenings opfattelse, at den foreslåede lovændring ikke kun vil ændre den politiske beslutningsproces i udemokratisk retning ved nedlæggelse af folkeskoler, men også gøre oprettelse af en friskole generelt vanskeligere, når en skole skal anmeldes 12 måneder før skolestart. Al erfaring viser, at tilslutning til et nyt skoleinitiativ først bliver reel tæt på skolens oprettelse, og almindelige forældreinitiativer vil således skulle anmeldes uden konkret viden om opbakning.

Hvis ændringen af det nye § 8 stk. 3 også indebærer fremrykkede frister for indsendelse af materiale til brug for ministeriets sagsbehandling, vil nye skoleinitiativer virkelig få vanskelige anmeldelsesvilkår. En fremrykket anmeldelse vil for alle skoleinitiativer medføre en forøget risiko for, at skolen ikke kommer i gang, hvorved depositum er tabt. Da skoleinitiativerne fx. ikke vil kunne have sikkerhed for godkendte lokaler 12 mdr. før skolestart, skal vi foreslå, at depositum delvis kan returneres, hvis initiativet må opgives før den 1. februar.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at oprettelse af en friskole i direkte forlængelse af en folkeskolenedlæggelse reducerer eller fjerner den kommunale gevinst ved nedlæggelsen. Der er os bekendt ikke foretaget seriøse beregninger, som dokumenterer denne påstand, idet et regnestykke af denne karakter involverer en række parametre, som vil være forskellige fra egn til egn. Eftersom forslaget i henhold til det sammenfattende skema (pkt. 10) hverken har positive eller negative økonomiske konsekvenser, synes dette da også at være anerkendt. Overordnet set har man ind-

rettet de økonomiske sammenhænge, så en fri grundskole i almindelighed skulle være samfundsøkonomisk neutral.

Men der er ingen tvivl om, at en kommune planlægningsmæssigt vil få det nemmere, når der kun skal tages højde for ét udfald af nedlæggelsen. At udøve demokrati kan være en besværlig øvelse, og den er der åbenbart ikke længere plads til, når de nye storkommuner skal dokumentere vilje til rationalisering.

I stedet for at fokusere på det mindretal af forældrekræfter, der vælger at oprette en friskole, burde kommunerne være pålagt at fokusere på, hvordan man i kommunalt regi fx kan rationalisere ved samdrift, fælles ledelse, satellitskoler m.v., eller hvordan man kan gøre sammenlægningsprocessen pædagogisk attraktiv, så forældrene inddrages i en spændende proces i stedet for at få skolenedlæggelse udmeldt efter et lukket budgetseminar.

Dansk Friskoleforening har bl.a. til formål „at værne om hjemmenes ret og indflydelse i skolespørgsmål”. I konsekvens heraf skal vi foreslå, at den lovpligtige høring ved skolenedlæggelse ikke bør kunne gennemføres proforma, men bør have indarbejdet krav om, hvordan kommunen skal forholde sig til alternative løsningsforslag fra forældrene. Begrundelserne for det foreliggende lovforslag henter alene argumentation i tvivlsomme økonomiske spareovervejelser og efterlader folkeskoleforældre i et tomrum, hvor de hidtil har kunnet lade deres kreativitet og initiativrighed komme til syne i friskolelovens regi, selv om de hellere end gerne ville indgå i en konstruktiv dialog med kommunalbestyrelserne. Det nuværende lovforslag ændrer desværre ikke på denne grundlæggende problemstilling, selv om forældrene nu får frataget en mulighed for at øve indflydelse på deres børns skolegang og dannelse.

Dansk Friskoleforening finder begrundelserne for lovforslaget meget konsekvent beskrevet, og der kan ikke være tvivl om, at virkningen må forventes at blive den ønskede. Man kan herefter alene håbe på, at der i kommunerne er så megen politisk anstændighed, så de kommunale planer om nedlæggelse af en folkeskole vil være bekendt før den 15. august. Når det hævdes, at forslag om nedlæggelse af en folkeskole typisk vil fremkomme i forbindelse med den kommunale budgetlægning, anerkendes det åbenbart, at langtidsplanlægning er så uhensigtsmæssig i kommunalt regi, så man med større rimelighed kan forvente denne af forældre, der ønsker at benytte sig af frihedsrettighederne efter grundlovens § 76 og friskoleloven. Vi anser denne lovstramning for at være så indskrænkende i forhold til grundlovens § 76, så man med rimelighed kan diskutere, om grundloven forvaltes efter de oprindelige intentioner.

Dansk Friskoleforening skal foreslå, at anmeldelsesfristen fastholdes eller subsidiært fremrykkes til den 1. december.

Med venlig hilsen
p.f.v.

Ebbe Lilliendal Jørgensen,
Landsformand

Cecil Christensen,
Kontorleder

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Institutionspolitisk kontor II
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Att.: Hanne Traberg

Lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v.

KL har den 8. september 2006 modtaget høring over forslag til Lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Fremrykket anmeldelsesfrist og forenkling af tilskudsadministration). Høringssvar skal være Undervisningsministeriet i hænde den 13. september kl. 12.00.

Lovændringen er en opfølgning på aftalen om kommunernes økonomi mellem regeringen og KL af 12. juni 2006, hvoraf det fremgår: "Regeringen vil søge tilslutning til, at fristen for anmeldelse af nye frie grundskoler fremrykkes til den 15. august året før skolestart".

KL finder lovændringen meget væsentlig for kommunernes muligheder for at tilpasse skolestrukturen. Det forventes, at forslaget vil give den enkelte kommunalbestyrelse bedre grundlag for at planlægge og sikre en bedre udnyttelse af ressourcerne.

KL finder det samtidig positivt, at lovændringen ikke hindrer muligheden for at etablere friskoler og private grundskoler.

KL finder, at høringsfristen er meget kort.

Med venlig hilsen

Hanne Lumholt

Den 13. september 2006

Jnr 03.02.14 K04
Sagsid 000167570

Ref SVC
svc@kl.dk
Dir 3370 3427

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

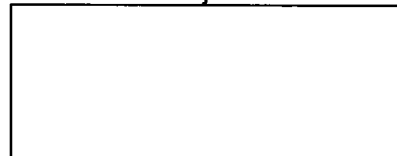
1/1

RIGSREVISIONEN
B2

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Institutionspolitisk kontor II
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

Dato: 13. September 2006
J.nr.: 2006-5011-14
(Angiv venligst j.nr. ved besvarelse)
Ref.:/33 92 84 22 jf

1 1 1 1

Adresse

Landgreven 4
Postboks 9009
1022 København K

Telefon/Telefax

33 92 84 00
33 11 04 15

E-mail/Hjemmeside

rigsrevisionens-email@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

CVR-nr./EAN-nr.

CVR-nr. 77-80-61-13
EAN-nr. 5798000016002

Forslag til ændring af lov om friskoler og private grundskoler

Undervisningsministeriet har den 7. september 2006 (Reference 181.011.031) fremsendt et udkast til ændring af lov om friskoler og private grundskoler.

Forslaget ses ikke at føre til ændringer i de hidtidige retningslinjer for regnskab og revision for disse skoler. Rigsrevisionen har på den baggrund ikke bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen

John Frederiksen
Specialkonsulent